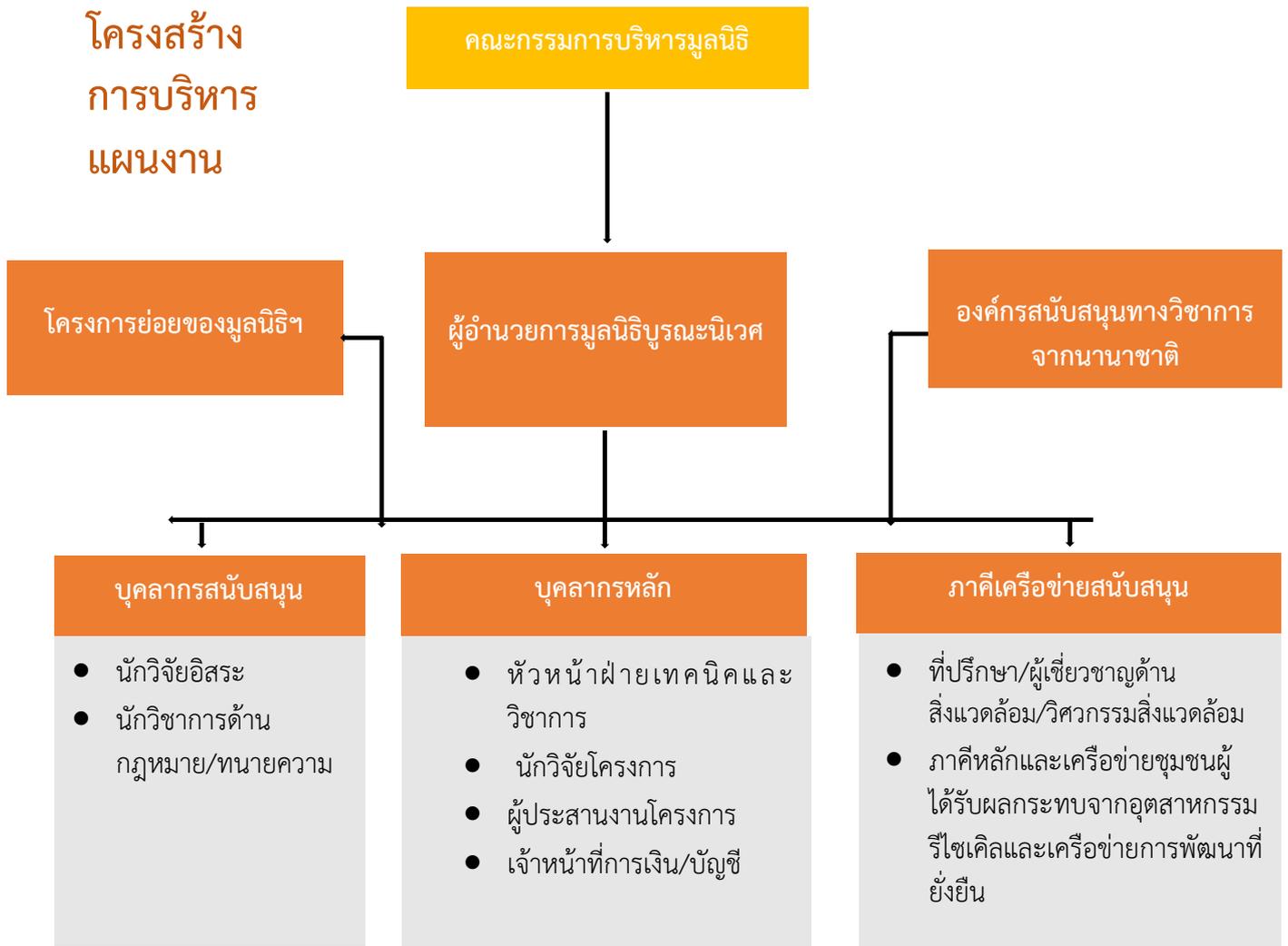

โครงสร้าง การบริหาร แผนงาน

ผลการดำเนินงานกิจกรรมด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย รายละเอียดดังนี้

1. ชื่อโครงการ / กิจกรรม

โครงการวิทยาศาสตร์ภาคพลเมืองเพื่อลดความเสี่ยงจากมลพิษอุตสาหกรรม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาสารมลพิษในฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอนในพื้นที่อุตสาหกรรม
- 2.2 เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังมลพิษอุตสาหกรรม
- 2.3 เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสุขภาพและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจากมลพิษอุตสาหกรรม
- 2.4 เพื่อสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลและความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณะ

3. ลักษณะการดำเนินกิจกรรม

3.1 การศึกษาวิจัยสารมลพิษในฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอนในพื้นที่อุตสาหกรรม

3.2 การสนับสนุนความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวังมลพิษอุตสาหกรรม โดยการสร้างหลักสูตรและจัดอบรมการเฝ้าระวังมลพิษที่สอดคล้องกับปัญหาของชุมชน

3.3 การขับเคลื่อนนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสุขภาพและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจากมลพิษอุตสาหกรรม

4. วันที่/เวลา/สถานที่

วันที่ 1 มกราคม 2565 ถึง 31 ธันวาคม 2565 (ระยะเวลาดำเนินโครงการ 6 สิงหาคม 2564 ถึง 5 สิงหาคม 2566)

5. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปและชุมชนผู้ได้รับผลกระทบจากมลพิษอุตสาหกรรม

6. จำนวนและแหล่งงบประมาณ

งบประมาณจำนวน 8,000,000 บาทสำหรับการทำงาน 2 ปี จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนการขับเคลื่อน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรมอนามัย และสำนักโรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข, ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่การศึกษาเรื่องสารมลพิษในอากาศของพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม และสถาบันวิชาการ อาทิ วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, ศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (Child Safety Promotion and Injury Prevention Research Center: CSIP), ภาควิชาการและองค์กรภาคประชาสังคมของ สสส. โดยเฉพาะภาคีที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก เป็นต้น

8. ผลการดำเนินงาน

8.1 การสนับสนุนชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

ลักษณะการสนับสนุน:

- 1) ให้การคำปรึกษา เช่น วิธีการร้องเรียน/การมีส่วนร่วม/การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และการตรวจสอบสิ่งแวดล้อม ประมาณ 41 ชุมชน ใน 19 จังหวัด (กรุงเทพฯ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา นครสวรรค์ ปราจีนบุรี เพชรบุรี เพชรบูรณ์ ระยอง ราชบุรี เลย สมุทรสาคร สมุทรปราการ สระแก้ว สระบุรี อุตุยา อ่างทอง)
- 2) ให้ทุนย่อย/อุปกรณ์ตรวจสอบสิ่งแวดล้อม จำนวน 10 ชุมชน (2563 - 2565)
- 3) การจัดอบรมชุมชนเกี่ยวกับการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อม 5 ครั้ง และ/หรือ ตรวจสอบการปนเปื้อนของมลพิษในสิ่งแวดล้อม และ/หรือในร่างกายของคน ประมาณ 5 กรณี
- 4) ช่วยเหลือการฟ้องคดีแพ่งและคดีปกครอง ช่วง 2564 - 2566 รวม 3 คดี (คดีแพ่งแบบกลุ่ม คดีแพ่งและคดีปกครอง) รวมถึงการติดตามการบังคับคดีตามคำสั่งศาล
- 5) การสร้างแพลตฟอร์มในการสื่อสารปัญหาต่อสังคม สื่อมวลชน และหน่วยงานรัฐ เช่น ผ่านเพจหยุดภัยมลพิษ เป็นต้น

ลักษณะปัญหา:

ผลกระทบจากมลพิษ: การลอบปล่อยน้ำเสีย การลอบทิ้งกากอุตสาหกรรม มลพิษอากาศและเสียง
คัดค้านโครงการใหม่: การสร้างโรงงาน นิคมอุตสาหกรรม และแหล่งกำจัดกาก
ชนิดอุตสาหกรรม: โรงงานรีไซเคิล (ขยะอันตราย, พลาสติก, E-waste, หล่อ-หลอม), โรงไฟฟ้าขยะ, สถานฝังกลบ

การสำรวจพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษ การตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเก็บตัวอย่างมาวิเคราะห์การศึกษาวิจัยพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ

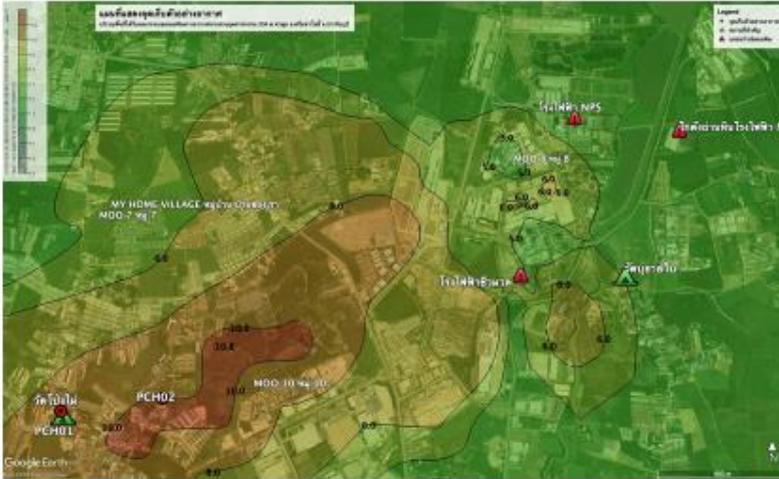

8.2 การศึกษาทางวิชาการ/งานวิจัย

ผลงานสำคัญ:

- 1) การศึกษาเรื่อง สาร POPs บริเวณอุตสาหกรรมรีไซเคิล (POPs in the Surroundings of E-Waste Sites) งานศึกษาร่วมกับอาร์นิกา ร่วมถึงจัดงานแถลงข่าวเมื่อ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ (สนับสนุน Basel Convention/Stockholm Convention)
- 2) การศึกษาเรื่อง สารมลพิษตกค้างยาวนาน (POPs) บริเวณรอบกิจการรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ประเทศไทย (Persistent organic pollutants (POPs) in surrounding of electronic waste recycling sites in Kalasin Province, Thailand) งานศึกษาร่วมกับอาร์นิกา องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด และโรงพยาบาลซ่งชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ รอการจัดแถลงข่าวในเดือนกรกฎาคม 2566 (สนับสนุน Basel Convention/Stockholm Convention)
- 3) การศึกษาเรื่อง สารมลพิษตกค้างยาวนาน (POPs) และสารโลหะหนัก (heavy metal) ในองค์ประกอบของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ในพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม กรณีจังหวัดสมุทรสาครและปราชินบุรี โดยทีมวิจัย มูลนิธิบูรณะนิเวศ รอการจัดงานแถลงผลการศึกษาในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ (สนับสนุนการควบคุมมลพิษอากาศในประเทศ)
- 4) การศึกษาเรื่อง พื้นที่นำร่องทดลองใช้พืชที่มีความสามารถในการดูดซับสารพิษที่มีอายุสั้นในบริเวณลำห้วยน้ำพุ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี (ทุนสนับสนุนร่วมจาก Takagi Fund) (สนับสนุนให้เกิดมาตรการหรือกฎหมายฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนมลพิษ)
- 5) รายงานการศึกษามลพิษอากาศ ผลกระทบและการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากกลุ่มอุตสาหกรรมไออาร์พีซี จังหวัดระยอง (คณะศึกษาจาก ร.พ. ระยอง และอยู่ระหว่างการจัดทำ)
- 6) การศึกษาจากการตรวจสอบพื้นที่ปนเปื้อนรายกรณีตามที่ชุมชนร้องเรียนเข้ามา

การศึกษาเรื่อง สารมลพิษตกค้างยาวนาน (POPs) และสารโลหะหนัก (heavy metal) ในองค์ประกอบของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM2.5) ในพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม (สมุทรสาครและปทุมธานี)

การศึกษาเพื่อทดลองทำแปลงพืชดูดซับสารมลพิษ

ศึกษาและทำแปลงทดลองพืชดูดซับสารพิษโดยชุมชน เพื่อเป็นกิจกรรมของชุมชนในการเรียกร้องให้เกิดการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนสารมลพิษอุตสาหกรรม จำนวน 2 พื้นที่ คือ กรณีเหมืองทองภูทับฟ้า อ.วังสะพุง จ.เลย และกรณีบ. แวกซ์ กาเบ็ง ริโซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ต.น้ำพุ อ.รางบัว จ.ราชบุรี

8.3 การผลักดันทางนโยบายและกฎหมาย

ผลงานสำคัญ:

- 1) การรวบรวมรายชื่อผู้สนับสนุนร่าง พ.ร.บ. การรายงานและเปิดเผยข้อมูลการปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษ พ.ศ.... (PRTR) ผ่านเว็บไซต์ <https://thaiprtr.com> (ร่วมกับ EnLAW และ Greenpeace Thailand)
- 2) การร่วมผลักดันเรื่องการห้ามนำเข้าเศษพลาสติก ปัจจุบันมีมติ ค.ร.ม. ห้ามนำเข้าเศษพลาสติก (HS3915) (ร่วมเป็นอนุกรรมการของรัฐบาล)
- 3) การร่วมจัดทำร่างมาตรการควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) คือ สารเบนซีนและสาร 1,3 บิวทาไดอิน ในพื้นที่มาบตาพุด จ.ระยอง และการใช้มาตรการ fenceline measuring ของกลุ่มโรงงานเคมี (42,44) (ร่วมเป็นอนุกรรมการของรัฐบาล)
- 4) การร่วมผลักดันการปรับปรุงกฎหมายสารเคมีฉบับใหม่ (ร่วมกับเครือข่าย ThaiPAN)
- 5) การร่วมติดตามการปรับปรุงบัญชีสารเคมีที่ต้องเพิ่มการควบคุมในภาคผนวกของอนุสัญญาบาเซลฯ และสตอกโฮล์ม
- 6) การสนับสนุนการยกร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน พ.ศ. .... (รับฟังความเห็นเมื่อ ก.พ.66) และการจัดทำร่าง พ.ร.บ. การจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ.... (จัดทำร่วมกับ คพ. รับฟังความเห็นเมื่อ 4 เม.ย.66) (ภายใต้แผนงานชยะ)
- 7) การเตรียมจัดทำข้อเสนอถึงรัฐบาลในการออกมาตรการควบคุมด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อมสำหรับอุตสาหกรรมรีไซเคิล และการจัดการกากอุตสาหกรรมอันตราย รวมถึงนโยบายและมาตรการการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนและการชดเชยความเสียหาย

การขับเคลื่อนร่างกฎหมาย PRTR ในช่วงปี ๒๕๖๕ : การรวบรวมรายชื่อผ่านเว็บไซต์ การลงข่าว และการยื่นร่างกฎหมายถึงรัฐสภา

8.4 การเผยแพร่-การสื่อสารสู่สาธารณะ

การเผยแพร่ข้อมูล-ข่าวผ่านสื่อออนไลน์ของมูลนิธิ 3 ช่องทางหลัก ได้แก่

1) เฟซบุ๊ก

เพจมูลนิธิบูรณะนิเวศ ภาษาไทย: facebook.com/EarthEcoAlert

เพจหยุดภัยมลพิษ Pollution-Free EARTH: facebook.com/profile.php?id=100082198183484

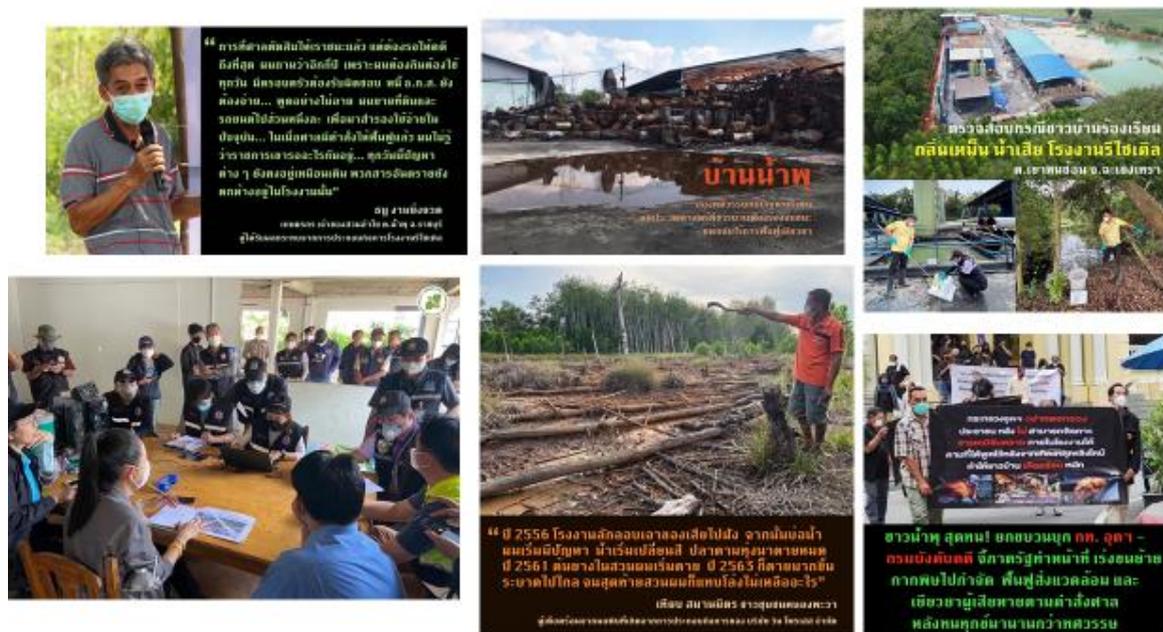
เพจ EARTH – Thailand facebook.com/EarthEcoAlertEn/

2) ทวิตเตอร์มูลนิธิบูรณะนิเวศ: https://twitter.com/EarthTH2009

3) เว็บไซต์

เว็บไซต์มูลนิธิบูรณะนิเวศภาษาไทย: https://www.earththailand.org/th/

เว็บไซต์มูลนิธิบูรณะนิเวศภาษาอังกฤษ: https://www.earththailand.org/en/

ผลงานสำคัญ:

- 1) การรายงานข่าวที่เกี่ยวกับมูลนิธิบูรณะนิเวศ โดยสำนักข่าวอื่นๆ
  - (1) สำนักข่าว/รายการข่าวในประเทศ (ทีวี หนังสือพิมพ์/แม็กกาซีน ข่าวออนไลน์ วิทย์ และ podcast) 35 แห่ง
  - (2) สำนักข่าว/รายการข่าวในประเทศ (ทีวี หนังสือพิมพ์ แม็กกาซีน ข่าวออนไลน์) 25 แห่ง
  - (3) บทความขนาดยาว 6 เรื่อง (เกี่ยวกับปัญหาการอุตสาหกรรม การฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อน ฝุ่น/มลพิษ อากาศ)
  - (4) หนังสือที่จัดพิมพ์และอยู่ในระหว่างการจัดพิมพ์ รวม 9 เล่ม เช่น
    - เรื่อง เมื่อ “ขยะ” เป็นวิกฤต ฉบับไทยและอังกฤษ (จัดพิมพ์แล้ว)
    - เรื่อง พลเมืองสู้มลพิษ ฉบับไทยและอังกฤษ (อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์)
    - คู่มือการเผ่าระวังสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน (อยู่ระหว่างการปรับปรุงเนื้อหาและรอการจัดพิมพ์)

- รายงานเรื่อง สาร POPs บริเวณอุตสาหกรรมรีไซเคิล (กรณีฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี), ฉบับไทยและอังกฤษ (รอกการจัดพิมพ์)
- รายงานเรื่อง สารมลพิษตกค้างยาวนาน (POPs) บริเวณรอบกิจการรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ประเทศไทย ฉบับไทยและอังกฤษ (อยู่ระหว่างการจัดทำเนื้อหา)

8.5 ผลงานอื่นๆ

- 1) การร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม นำเสนอข้อมูล ข้อคิดเห็น และการรณรงค์ในเรื่องสิ่งแวดล้อม
- 2) การร่วมแลกเปลี่ยนและทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ปปช. โดยเฉพาะในการกรณีการตรวจสอบปัญหาภาคอุตสาหกรรม

ขอเชิญร่วมงาน

TED TALK

สิ่งแวดล้อม ประจำปี 2565
ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
วันที่ 19 ส.ค. 65 เวลา 09.30 - 16.00

รับชมการถ่ายทอดสด Thai Climate Justice for All
สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

LIVE

ร่วมกันประเมินสถานการณ์นิเวศ
สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงอาหาร ปี 65
และทิศทางปีหน้า พร้อมข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาลหน้า
จากมุมมองนักขับเคลื่อนประชาสังคม
และนักวิชาการที่ทำงานกับประชาชนในแต่ละด้าน ได้แท้

 คุณวิฑูรย์ เชื้อน่อรุ่ง BIOTHA "ดิจิทัลสตาร์ทอัพด้านสิ่งแวดล้อม"	 คุณปรภทล กู้ร์รัมย์ Thai-FAN "อาสาสมัครด้านสิ่งแวดล้อม และวางนโยบายด้านพลังงาน"	 พส.ดร.สียงศักดิ์ ศัลยศิลา วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี "ผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน"	 คุณศศิวิไลย์ แซ่ตั้ง มูลนิธิศูนย์นวัตกรรม "ปัญญาและการบูรณาการนวัตกรรม"	 คุณประมวญ ดงคำไชย P-Move "ปัญญาเพื่อสังคม"	 คุณชัชวาลย์ กองดีเลิศ สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี "ปัญญาเพื่อสังคม"
 รศ.ดร.เรณู เวชณีวิวัฒน์ นักวิชาการอิสระ "ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม EIA และ SEA"	 คุณสุรชัย ธรรมาน มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อม "ประธานชมรมผู้ขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อม"	 พส.ประสาธน์ นิตินันท์ กรรมการบริหารฝ่ายการศึกษาของมูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน "ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานด้านสิ่งแวดล้อม"	 ดร.กฤษฎา บุญชัย Thai Climate Justice for All "ประธานฝ่ายคดีสิ่งแวดล้อม สถาบันการศึกษาด้านพลังงาน"	 คุณภาณุภรณ์ วัฒนศิริวัฒน์ มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อม "ประธานชมรมผู้ขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อม"	 คุณมนตรี จันทวงศ์ กรมเจ้าท่า "ประธานชมรมผู้ขับเคลื่อนสิ่งแวดล้อม"

Scan QR Code ลงทะเบียนร่วมงาน

จัดโดย

หากคุณรู้สึกท้อไม่ได้กับปัญหาสิ่งแวดล้อม ฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงอาหารที่ไทยเผชิญอยู่ในเวลานี้ และคิดว่าต้องร่วมกันขับเคลื่อน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในทันที มาร่วมประเมิน ร่วมออกแบบ ร่วมขับเคลื่อนด้วยกัน

ดำเนินรายการโดย คุณอภิรักษ์ ธรรมเสนา ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

หมายเหตุ ประสานรายละเอียดเพิ่มเติม ได้ที่ 0 2278 8400 ต่อ 1743